

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΜΕΤΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟ ΝΟΜΟ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

www.sioufaslaw.gr

ΜΕΤΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟ ΝΟΜΟ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ο Εθνικός Κλιματικός Νόμος 4936/2022 που δημοσιεύτηκε στις 27 Μαΐου 2022 (ΦΕΚ 105/Τ.Α'/ 27.5.2022) θέτοντας ως στόχο κυρίως τη διασφάλιση της σταδιακής μετάβασης της χώρας στην **κλιματική ουδετερότητα** έως το έτος 2050 όχι μόνο χαράσσει **Εθνική Στρατηγική¹**, αλλά και θεσπίζει **μέτρα και πολιτικές** για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή με το μικρότερο δυνατό κόστος, ενδιάμεσους στόχους μετριασμού των ανθρωπογενών εκπομπών για τα έτη 2030 και 2040, δείκτες παρακολούθησης της προόδου προς επίτευξη των σχετικών στόχων, διαδικασίες αξιολόγησης και αναπροσαρμογής των στόχων και λήψης πρόσθετων μέτρων και ιδιαίτερα μέτρα για τη μείωση των εκπομπών² από την ηλεκτροπαραγωγή, τον κτιριακό τομέα, τις μεταφορές και **τις επιχειρήσεις**, τις οποίες υποχρεώνει μάλιστα – επί ποινή προστίμου - να υποβάλλουν **έως και την 31.10.2023 έκθεση για**

¹ Αρθ.5 του ν. 4936/2022, με τον οποίο καταργούνται (άρθ. 35) τα σχετικά άρθρα 42,43,44 και 44^α του προηγούμενου νόμου 4414/2016 ως προς την Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.

² **Εκπομπές:** αυτές που εκλύουν στην ατμόσφαιρα ανθρωπογενή αέρια του θερμοκηπίου από πηγές. Οι εκπομπές υπολογίζονται σύμφωνα με το πρότυπο «2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories, όπως έχει τροποποιηθεί.

το **ανθρακικό τους αποτύπωμα³ για το έτος αναφοράς 2022**, ενώ συγχρόνως δίνει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας τη δυνατότητα θέσπισης στόχων μείωσης των εκπομπών ανά κλάδο δραστηριότητας σε αντιστοιχία με τους εθνικούς στόχους και τις προβλέψεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το κλίμα. Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 4936/2022 προβλέπονται οι ακόλουθες υποχρεώσεις για τις εξής επιχειρήσεις:

I. ΥΠΟΧΡΕΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ⁴

- Οι ανώνυμες εταιρείες με μετοχές ή άλλες κινητές αξίες εισηγμένες σε αγορά στην Ελλάδα
- Τα πιστωτικά ιδρύματα, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις και οι επιχειρήσεις επενδύσεων
- Οι επιχειρήσεις σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, ύδρευσης και αποχέτευσης
- Οι εταιρείες ταχυμεταφορών, παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου
- Οι αλυσίδες καταστημάτων λιανεμπορίου (με περισσότερους από 500 εργαζόμενους)
- Οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εφοδιαστικής και
- Οι αστικές εταιρείες παροχής συγκοινωνιακού έργου

II. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

✓ ΕΚΘΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΑΝΘΡΑΚΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ. Τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα υποχρεούνται να υποβάλλουν έκθεση σχετικά με το ανθρακικό τους αποτύπωμα συμπεριλαμβάνοντας εθελοντικούς στόχους και δράσεις μείωσης ή αντιστάθμισης των εκπομπών μέσω ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων που λειτουργεί ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής. Οι εκπομπές περιλαμβάνουν τις άμεσες και τις έμμεσες εκπομπές - από την κατανάλωση ενέργειας- αερίων του θερμοκηπίου, όπως ορίζονται στα σχετικά πρότυπα.⁵ Ο αυτοέλεγχος των ανωτέρω νομικών προσώπων σχετικά με τις εκπομπές τους- όπως και η επαλήθευση αυτών- ανατίθεται σε επαληθευτή, που είναι επίσημα αναγνωρισμένο πρόσωπο⁶ «για την επαλήθευση των εκθέσεων που αφορούν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και τα τονοχιλιόμετρα και για τη διαπίστευση των ελεγκτών»⁷.

³ **Ανθρακικό αποτύπωμα:** Η συνολική ποσότητα των αερίων του θερμοκηπίου, εκφρασμένων σε ισοδύναμους τόνους διοξειδίου του άνθρακα, που εκπέμπονται άμεσα ή έμμεσα από ένα ή περισσότερα άτομα, μία γεωγραφική περιοχή, έναν φορέα ή μία παραγωγική διαδικασία.

⁴ Εξαιρούνται των υποχρεώσεων οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (άρθρ. 2 της 2003/361/ΕΚ) της Επιτροπής

⁵ GHG Protocol-WORLD RESOURCES INSTITUTE ή εναλλακτικά στο ISO 14064-1:2018, κατηγορίας 1 και 2.

⁶ Σύμφωνα με την ΚΥΑ Φ.01.2/56790/ΔΠΠ1828/31.5.2016 των Υπουργών Οικ/κών , Ανάπτυξης και Τουρισμού.

⁷ Σύμφωνα με την Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ. Για το έτος αναφοράς 2022 υποχρεούνται να υποβάλλουν την έκθεση έως και την 31.10.2023, ενώ αυτή επικαιροποιείται και επαληθεύεται ετησίως.

ΚΥΡΩΣΕΙΣ. Σε περίπτωση μη έγκαιρης υποβολής της έκθεσης επιβάλλεται πρόστιμο πενήντα ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης,⁸ το οποίο εισπράττεται σύμφωνα με τον Κ.Ε.Δ.Ε. και αποδίδεται στο Πράσινο Ταμείο του ν. 3889/2010.

✓ **ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ**

-Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), μετά από γνωμοδότηση της Επιστημονικής Επιτροπής για την κλιματική αλλαγή, εξετάζει⁹ τη δυνατότητα θέσπισης στόχων μείωσης των εκπομπών ανά κλάδο δραστηριότητας, οι οποίοι πρέπει να βρίσκονται σε αντιστοιχία με τους εθνικούς στόχους, λαμβάνοντας υπόψη τους τομεακούς προϋπολογισμούς¹⁰ του νόμου αυτού και τις προβλέψεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το κλίμα.

-**Οι Τομεακοί προϋπολογισμοί άνθρακα** 5ετούς διάρκειας, που συντάσσονται από τη Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας του ΥΠΕΝ, θεσπίζονται για τους τομείς της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, των μεταφορών, της βιομηχανίας, των κτιρίων, της γεωργίας και κτηνοτροφίας, των αποβλήτων και των δραστηριοτήτων χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας και λαμβάνουν ως αφετηρία για τον υπολογισμό της ποσότητας εκπομπών το μέσο όρο των εκπομπών του τομέα των 3 τελευταίων ετών.¹¹

-Το **Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα**- κυρωθέν με την Απόφαση 4/2019 του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής (ΦΕΚ 4893/Τ.Β./31.12.19)- αποτελεί έναν οδηγό για την επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών στόχων, όπως την υψηλότερη μερίδα συμμετοχής των ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας, τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τη μείωση του ποσοστού αερίων θερμοκηπίου κατά ποσοστό 56% μεγαλύτερο σε σχέση με τις εκπομπές του 2005.

Ελεονώρα Αναγνώστου

Δικηγόρος

D.E.A. Droit Economique et Social

Université Paris IX – Dauphine

⁸ Το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το 0,1%ο επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου με βάση τον κύκλο εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

⁹ Με την επιφύλαξη του Δημοτικού Σχεδίου μείωσης εκπομπών από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού

¹⁰ **Τομεακός προϋπολογισμός άνθρακα** : η μέγιστη ποσότητα των εκπομπών που επιτρέπεται να εκλυθεί σε μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο από ένα συγκεκριμένο τομέα της οικονομίας προς επίτευξη των στόχων του νόμου.

¹¹ Οι πρώτοι προϋπολογισμοί άνθρακα καταρτίζονται το 2024 για την περίοδο 1.1.2026 έως 31.12.2030.